ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ Π.Ε. & Δ.Ε. ΑΤΤΙΚΗΣ

49η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΔΡ. ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΖΕΡΓΙΩΤΗΣ

Ταχ. Δ/νση : Εθν. Αντιστάσεως 32, 13674, Αχαρνές
Τηλ. 210 81 45 999
e-mail :sch.symb@gmail.com

Πληροφορίες : Άννα Νικολακούλη
Αλεξάνδρα Χρηστίδου
Τηλ. & Φαξ : 210 24 65 855
e-mail :simvouli@yahoo.com

Αχαρνές, 10 Μαΐου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: Φ3Α/166

ΠΡΟΣ
τους κ.κ. Διευθυντές και Διευθύντριες των Δημόσιων και Ιδιωτικών Δημοτικών Σχολείων της Περιφέρειας

ΚΟΙΝ.:
α) κ. Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης Αττικής
β) κ. Προϊστάμενο Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε.
γ) κ. Διευθύντρια Π.Ε. Ανατολικής Αττικής

ΘΕΜΑ: «Η μετάβαση των νηπίων στο Δημοτικό Σχολείο. Δράσεις εκπαιδευτικής παρέμβασης και ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης».

Αγαπητές/οί συναδέρφισσες/οι,

σε συνεργασία με τη Σχολική Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής της 55ης Περιφέρειας Αττικής κ. Σαλαγιάννη Μαρία, σας απευθύνουμε αυτή την επιστολή. Στόχος αυτής της επιστολής, είναι η ενεργοποίηση της συνεργασίας μεταξύ των δύο βαθμίδων, στην παροχή ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης των νηπίων σε όλη τη διαδικασία της μετάβασής τους προς το Δημοτικό Σχολείο, η οποία σε όλο τον κόσμο θεωρείται μια από τις κρισιμότερες περιόδους της παιδικής ηλικίας.

Οι αλλαγές στην οργάνωση του σχολικού χρόνου και του χώρου, ο διαφορετικός τρόπος διεξαγωγής του μαθήματος σε συνδυασμό με τις αυξημένες απαιτήσεις του εκπαιδευτικού προγράμματος του δημοτικού σχολείου καθώς και οι αλλαγές στα οικεία πρόσωπα των εκπαιδευτικών και των συμμαθητών, δημιουργούν ιδιαίτερο άγχος στα παιδιά.

Όπως όλες οι ψυχολογικές διεργασίες,, έτσι και **η ψυχολογική προσαρμογή του νηπίου στη νέα σχολική πραγματικότητα έχει στάδια και απαιτεί χρόνο**. Έτσι, η πλήρης ψυχολογική προσαρμογή στο νέο σχολείο μπορεί να φτάσει μέχρι και τα Χριστούγεννα.

Για να κατανοήσουμε ακόμα καλύτερα τις διαστάσεις και τη σπουδαιότητα του ζητήματος της ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης, είναι ίσως σκόπιμο να αναφέρουμε συμπληρωματικά, ότι **η Αμερικάνικη Παιδιατρική Εταιρεία**

συνιστά προληπτικούς καρδιολογικούς ελέγχους σε όλα τα παιδιά αυτής της ηλικίας, προκειμένου να διαπιστωθούν σε αυτά τυχόν **καρδιακές δυσλειτουργίες, ως αποτέλεσμα του άγχους που βιώνουν** λόγω των αλλαγών που επιφέρει η μετάβασή τους στο νέο σχολικό περιβάλλον.

Η αντιμετώπιση, επομένως, του ζητήματος της μετάβασης, αναδεικνύει την **αναγκαιότητα εκπαιδευτικής παρέμβασης** μέσω της δημιουργίας ενός μόνιμου και συνεκτικού πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των όμορων σχολικών μονάδων των δύο βαθμίδων. Κεντρικός στόχος αυτής της προσπάθειας είναι η αποτελεσματική υποστήριξη όλων των παιδιών, ώστε αυτά να απαλλάσσονται κατά το δυνατόν από περιττούς επιβαρυντικούς στρεσσογόνους παράγοντες, να ενισχύεται το βασικό τους συναίσθημα ασφάλειας και να εξασφαλίζεται η ψυχολογική τους αποφόρτιση γενικότερα σε σχέση με το σχολείο και τη φοίτησή τους σε αυτό.

Για καλύτερα αποτελέσματα, **η παρέμβασή μας πρέπει να αφορά ολόκληρη την οικογένεια,** αφού αυτή αποτελεί τον πυρήνα και το σημείο αναφοράς κάθε παιδιού και καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη διαδικασία ψυχολογικής ωρίμανσης και κοινωνικοποίησής του. Πολλές φορές, οι γονείς άθελά τους επιτείνουν το άγχος αυτό των παιδιών, μέσα στη δική τους αυξημένη προσδοκία και αγωνία, προκειμένου να τα προσανατολίσουν έγκαιρα στην εκπαιδευτική λειτουργία του δημοτικού σχολείου. Εκτός αυτού, η ύπαρξη συνθηκών καλής συνεργασίας μεταξύ οικογένειας και σχολείου, είναι ακριβώς αυτή που εξασφαλίζει την ψυχολογική σταθερότητα και την ψυχολογική ανθεκτικότητα του παιδιού στο νέο του σχολικό περιβάλλον.

Για όλους τους παραπάνω λόγους προτείνουμε την εφαρμογή ενός καλά σχεδιασμένου προγράμματος ομαλής μετάβασης σε κάθε σχολική μονάδα, το οποίο θα σχεδιάσουν και θα υλοποιήσουν από κοινού οι Νηπιαγωγοί και οι Δάσκαλοι των όμορων Νηπιαγωγείων και Δημοτικών Σχολείων, με την καθοδήγηση και τη συνεργασία των Προϊσταμένων των Νηπιαγωγείων των Διευθυντριών/ντών των Δημοτικών Σχολείων.

Ανάμεσα στις στρατηγικές υλοποίησης ενός τέτοιου προγράμματος περιλαμβάνονται
ενδεικτικά και τα ακόλουθα:

Α΄ Επίσκεψη γνωριμίας στο Δημοτικό Σχολείο.

Στόχος της συγκεκριμένης στρατηγικής είναι η βιωματική επαφή των νηπίων με τους εκπαιδευτικούς, το χώρο και τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου. Η επίσκεψη θα γίνει σε προκαθορισμένη ημερομηνία μετά από συνεννόηση με τη/το

Διευθύντρια/ντή του Δημοτικού Σχολείου, ενώ θα έχει συμφωνηθεί η διαδικασία της ξενάγησης μέσα στο χώρο για να μην ενοχληθούν τα παιδιά του Δημοτικού την ώρα του μαθήματος.

Β΄ Παρατήρηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας της Α΄ Δημοτικού.

Στόχος της συγκεκριμένης αυτής στρατηγικής είναι η βίωση της πραγματικότητας της Α΄ τάξης, μέσα από την ασφάλεια που προσφέρει η συνοδεία της/του Νηπιαγωγού, χωρίς φυσικά τα νήπια να έχουν ακόμα τις υποχρεώσεις του μαθητή. Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι να αισθανθούν τα νήπια αίσθημα σιγουριάς και αυτοπεποίθησης και να ενισχυθεί η αυτοεκτίμησή τους. Η επιτυχία αυτής της στρατηγικής θα εξαρτηθεί από τον κοινό σχεδιασμό των δραστηριοτήτων από τη/το Δασκάλα/Δάσκαλο και τη/το Νηπιαγωγό, έτσι ώστε να μπορούν τα νήπια να συμμετάσχουν σε κοινές δράσεις και να μην είναι παθητικοί θεατές. Είναι σημαντικό, το περιεχόμενο του μαθήματος που θα παρακολουθήσουν τα παιδιά του Νηπιαγωγείου να προσαρμοστεί στις ανάγκες και τις δυνατότητές τους. Θα υπάρξει πρόβλεψη για επιπλέον καρέκλες και κάθε νήπιο μπορεί να κάθεται δίπλα σ' ένα παιδί της Α΄ Δημοτικού. Πριν ξεκινήσει η εκπαιδευτική διαδικασία, απαραίτητο είναι να γίνουν παιχνίδια γνωριμίας ανάμεσα στα παιδιά. Μαθήματα που μπορούν να παρακολουθήσουν τα παιδιά είναι η Γλώσσα (επεξεργασία κειμένων Ανθολογίου, παιχνίδια φωνολογικής ενημερότητας κλπ.), η Μελέτη Περιβάλλοντος (συζήτηση, επισκέψεις, παρουσίαση βιβλίων πληροφοριών κλπ.), η Φυσική Αγωγή καθώς επίσης και η παρακολούθηση σχολικών εορτών του Δημοτικού Σχολείου ή του Νηπιαγωγείου.

Γ΄. Επίσκεψη της Α΄ Δημοτικού στο Νηπιαγωγείο.

Στόχος της συγκεκριμένης στρατηγικής είναι να γνωρίσουν οι Δάσκαλοι τον τρόπο οργάνωσης του χώρου του Νηπιαγωγείου και να παρακολουθήσουν τη διεξαγωγή μιας οργανωμένης δραστηριότητας σε αυτό. Επιπλέον, αυτό θα βοηθήσει στη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των νηπίων και των παιδιών της επόμενης βαθμίδας, τα οποία θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς για αυτά κατά τη μετάβαση τους στο Δημοτικό Σχολείο. Η επιλογή της όποιας οργανωμένης δραστηριότητας θα γίνει από κοινού και από τις/τους δύο εκπαιδευτικούς και μπορεί να είναι ψυχοκινητικά παιχνίδια για την εκμάθηση μαθηματικών εννοιών, παιχνίδια φωνολογικής ενημερότητας, ανάγνωση μιας ιστορίας και δραματοποίησή της,

ανάγνωση ενός βιβλίου και επεξεργασία του από τα παιδιά κατά τη διάρκεια συζήτησης με όλη την ομάδα, κλπ. Αντίστοιχα, μπορεί η Α΄ Δημοτικού να παρακολουθήσει και μια γιορτή του Νηπιαγωγείου.

Δ΄. Κοινές Δραστηριότητες για την Οικογένεια..

Στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους, στο περιβάλλον του Νηπιαγωγείου ή του Δημοτικού Σχολείου και μέσα από την καταλυτική παρουσία των Νηπιαγωγών που ήδη γνωρίζουν, να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με φυσικό και αβίαστο τρόπο με εκπαιδευτικούς του Δημοτικού Σχολείου, οι οποίοι μαζί με τις Νηπιαγωγούς θα συντονίζουν, θα κατευθύνουν και θα καθοδηγούν την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στις μικρές ομάδες γονέων-παιδιών. Τέτοιες δραστηριότητες μπορεί να είναι: παίξιμο επιτραπέζιων παιχνιδιών, διάβασμα παραμυθιών, παίξιμο ρόλων, χειροτεχνίες, κολλάζ κλπ.., ώστε να αλληλεπιδράσουν δημιουργικά οι γονείς με τα παιδιά τους και να βιώσουν και εκείνοι την ασφάλεια της ομαλής μετάβασης των παιδιών τους από το ένα επίπεδο στο άλλο.

Ακόμα, μπορεί να γίνει στις αρχές Σεπτεμβρίου στο Δημοτικό Σχολείο μια ειδική απογευματινή συνάντηση ενημερωτικού χαρακτήρα για τους γονείς, όπου μπορεί να υπάρχει καφές, ένας μικρός μπουφές καλωσορίσματος για μικρούς και μεγάλους, προκειμένου να γνωρίσουν οι γονείς καλύτερα το χώρο του σχολείου, τις αίθουσες των παιδιών τους και να συζητήσουν με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου για τους κανόνες και τον τρόπο λειτουργίας του σχολείου γενικότερα.

Φυσικά, **οι παραπάνω δραστηριότητες αφορούν όλο το Σύλλογο Διδασκόντων του Σχολείου** και ο χρονικός ορίζοντας εφαρμογής τους πρέπει να εκτείνεται τουλάχιστον **από τον Μάιο μέχρι και τον Οκτώβριο**, στη διάρκεια φυσικά του σχολικού χρόνου.

Αγαπητές συναδέρφισσες, αγαπητοί συνάδερφοι,

κάθε σχολική μονάδα μπορεί να σχεδιάζει και να υλοποιεί το προγράμματα που εκείνη αποφασίζει συλλογικά, αφού αυτά προσδιορίζουν την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της. Τονίζεται όμως για μια ακόμα φορά, ότι η επιτυχία ενός τέτοιου προγράμματος εξαρτάται από το βαθμό συνεργασίας των εκπαιδευτικών των όμορων σχολείων και των δύο βαθμίδων.

Υπογραμμίζεται, επίσης, πως **η ομαλή μετάβαση δεν αποβλέπει μόνο στην ακαδημαϊκή επιτυχία του μαθητή, αλλά πρωτίστως στην καλλιέργεια συναισθημάτων κοινωνικής και συναισθηματικής του επάρκειας,** ώστε το

παιδί να αποκτήσει θετική εικόνα για τον εαυτό του και τις ικανότητες του ως μαθητής, να αναπτύξει υγιή σχέση με τους συμμαθητές του και να εξασφαλίσει την ανεπιφύλακτη αποδοχή του από τον εκπαιδευτικό της τάξης του, ώστε να μπορέσει στη συνέχεια να αναπτύξει μια θετική στάση απέναντι στο Δημοτικό Σχολείο.

Με τη διαβεβαίωση ότι θα είμαστε δίπλα σας σε κάθε σας προσπάθεια και πρωτοβουλία που θα αποφασίσετε, σας χαιρετούμε και σας ευχόμαστε ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι

Μαρία Σαλαγιάννη

Σχολική Σύμβουλος
Προσχολικής Αγωγής

Ανδρέας Ν. Ζεργιώτης

Σχολικός Σύμβουλος
Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης